

Powiatowy Program
Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych
dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie
na lata 2022-2025

Powiat Żyrardowski

Spis treści

I.	Założenia programu	s. 3
II.	Podstawy prawne	s. 4
III.	Definicja przemocy w rodzinie w aspekcie prawnym	s. 4
IV.	Cele programu	s. 6
V.	Elementy programu	s. 7
1.	Działania	s. 7
1.1.	Działania diagnostyczne	s. 7
1.2.	Działania korekcyjno-edukacyjne	s. 8
1.3.	Realizatorzy programu	s. 8
1.4.	Adresaci programu	s. 9
1.5.	Zasady realizacji programu	s. 10
1.6.	Kryteria kwalifikowania uczestników do udziału w programie	s. 11
1.7.	Realizacja programu	s. 11
1.7.1.	Czas realizacji programu	s. 11
1.7.2.	Sposób i formy realizacji programu	s. 11
1.8.	Finansowanie programu	s. 12
1.9.	Monitoring programu	s. 12
2.	Ewaluacja programu	s. 13

I. Założenia programu

Problem przemocy w rodzinie jest obecny na terenie powiatu żyrardowskiego i został zawarty w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie na lata 2020-2025. Realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy jest elementem systemu działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powiatowy Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Sprawców Przemocy w Rodzinie stanowi element całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jest uzupełnieniem różnych form interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec osób stosujących przemoc, które zostały zawarte w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 (Uchwała Nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r.) Podstawowym celem programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie.

Program, który będzie realizowany w powiecie żyrardowskim opiera się na programie interwencyjnym – Educational Groups for Men who Batter – the Duluth Model i skupia się na następujących elementach:

- edukacja – dostarczenie informacji na temat dynamiki powstawania przemocy oraz wyjaśnieniu procesów socjalizacyjnych sprzyjających powstawaniu wzorców zachowań przemocowych,
- rozpoznanie i zmiana systemu przekonań i postaw osobistych – stworzenie okazji do badania własnego systemu przekonań, postaw i nastawień emocjonalnych, które inicjują i wzmacniają stosowanie przez nich przemocy,
- praca nad zmianami behawioralno-poznawczymi – ćwiczenie i przyswajanie nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania, które oparte są na szacunku i życzliwości wobec partnera.

Realizacja Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, zwanego dalej „Programem”, jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat i jest elementem systemu na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzonym w oparciu o Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Powiatu Żyrardowskiego na lata 2021-2025.

Podstawową formą oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zaproponowanych w programie, który zakłada, że przemoc w dużej mierze jest zachowaniem wyuczonym, którego można się oduczyć, jest praca grupowa i indywidualna ze sprawcą przemocy.

Praca indywidualna polega na:

- przeprowadzeniu wstępnej indywidualnej konsultacji diagnostycznej przed rozpoczęciem programu i określeniu obszaru pracy, która będzie stanowić treść zajęć programowych;

- w trakcie realizacji programu odbywać się będą indywidualne spotkania korekcyjno-edukacyjne celem weryfikacji pracy sprawcy przemocy nad indywidualnym programem pracy.

Przed przystąpieniem do realizacji programu każdy z jego uczestników podpisuje kontrakt, w którym zawarte będą prawa i obowiązki uczestnika programu.

Uczestnikami programu będą sprawcy przemocy domowej – osoby dorosłe mieszkańcy pięciu gmin (Żyrardów, Wiskitki, Puszcza Mariańska, Mszczonów, Radziejowie) powiatu żyrdardowskiego.

II. Podstawy prawne

1. Definicja przemocy w rodzinie w aspekcie prawnym

"Uznając, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie stanowi się, co następuje: "tak brzmi tekst preambuły do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493) , wprowadzony ustawą z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2010 r. Nr 125 poz. 842).

Ustawa określiła zadania, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz wobec osób stosujących przemoc. W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie ustawa położyła nacisk na działania polegające na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy. Odpowiedzialność za realizację polityki zwalczania przemocy spoczęła na rządzie oraz jednostkach samorządu terytorialnego. W 2010 r. i 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) została przeprowadzona szeroka nowelizacja ustawy, w celu zwiększenia skuteczności ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz skuteczności działań kierowanych do sprawców przemocy. Zostały wypracowane rozwiązania systematyzujące i podnoszące efektywność pracy służb zajmujących się realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wprowadzono między innymi:

- zakaz kontaktowania się sprawcy z ofiarą oraz nakaz opuszczenia lokalu mieszkalnego przez sprawcę bez względu na fakt, czy jest on jego właścicielem czy nie,
- zakaz stosowania kar cielesnych wobec dzieci, – obowiązek informowania służb o przypadkach przemocy w rodzinie,
- zasady współpracy w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych zajmujących się pracą z ofiarami i sprawcami przemocy,
- szczegółowe rozwiązania w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021 poz. 1249) określa przemoc w rodzinie jako: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny oraz innych wspólnie zamieszkujących osób, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia,

zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Formy przemocy w rodzinie to m.in.: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, zaniedbanie, przemoc ekonomiczna. Sprawca bardzo rzadko stosuje wobec swojej ofiary jedną formę przemocy. Zwykle wykorzystuje różne jej formy, na przemian łącząc je tak, aby uzyskać pełną kontrolę nad ofiarą. Zachowanie sprawcy przemocy może wywołać u ofiar trwale negatywne skutki i w efekcie doprowadzić do zniszczenia u nich pozytywnego obrazu samej siebie.

Ustawa, jako członek rodziny rozumie „osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 06.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r., poz. 1138), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą.

Art. 207 §1 Kodeksu karnego „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r., poz. 2268 z późn. zm.), zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.).

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Inne akty prawne i dokumenty odnoszące się do realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie:

1. Art. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: „Wobec osób stosujących przemoc w rodzinie stosuje się przewidziane w niniejszej ustawie środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz oddziaływania korekcyjno-edukacyjne”.

2. Krajowy Program Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie na rok 2022 ustanowiony uchwałą nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r.
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie karty” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245).
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 50, poz. 259),
5. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Województwa Mazowieckiego na lata 2021–2025,
6. Aktualnie obowiązujący Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Powiatu Żyrardowskiego na lata 2020-2025, zatwierdzony uchwałą NR XIX/113/20 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 28.08.2020 r.,

III. Cele programu

Cele programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc zostały określone w § 4 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r.:

Głównym celem programu jest zatrzymanie stosowania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe w stosunku do bezpośrednich odbiorców programu, tj. osób stosujących przemoc w rodzinie to:

1. powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy i w konsekwencji zaprzestanie przez niego stosowania przemocy,
2. rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
3. kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy w rodzinie,
4. uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
5. zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie,
6. zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy,
7. uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych mają na celu zmianę postaw i zachowań sprawców przemocy w rodzinie, a w konsekwencji zaprzestania stosowania przez nich przemocy.

Cele szczegółowe w stosunku do służb, instytucji, organizacji i innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i współpracujących przy realizacji programu:

1. Pobudzenie inicjatywy i aktywności społecznej różnych podmiotów do uruchamiania działań zespołowych, podtrzymania dobrych praktyk i rozwijania skutecznych programów na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez efektywne oddziaływanie na sprawców przemocy.
2. Inicjowanie współpracy i budowanie integracji wśród danych instytucji i organizacji wokół tworzenia i realizacji programów dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

IV. Elementy programu:

1. Działania

Problem przemocy w rodzinie jest obecny na terenie powiatu żyrdowskiego i został zawarty w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie na lata 2020-2025. Realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy jest elementem systemu działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podstawową formą oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w proponowanym programie jest praca grupowa. Indywidualnie prowadzona jest wstępna diagnoza przed kwalifikacją do programu, w czasie której prowadzący dokona oceny funkcjonowania uczestnika programu. Przewidziano indywidualną konsultację z uczestnikiem programu również w trakcie i na zakończenie programu w celu oceny pracy nad realizacją indywidualnego programu pracy. Z każdym z uczestników programu, przed jego realizacją, zostanie spisany kontrakt obejmujący normy, zasady i prawa obowiązujące uczestników i realizatorów programu.

1.1. Działania diagnostyczne

Diagnoza polegać będzie na analizie sytuacji, w której znajduje się osoba stosująca przemoc w rodzinie. Diagnoza stanowić będzie podstawę do ustalenia indywidualnego planu pracy z osobą stosującą przemoc w rodzinie. Będzie ona obejmowała ustalenia na podstawie zebranych informacji na temat:

- sytuacji bieżącej, zbadaniu motywów i okoliczności stosowania przemocy w rodzinie uczestnika programu,
- sytuacji psychologicznej (analiza sytuacji konfliktowej, sposobu postrzegania dynamiki konfliktu, stanu psychicznego – jak osoba stosująca przemoc w rodzinie rozumie swoje zachowanie, jak postrzega swoją sytuację, jakie posiada sposoby radzenia sobie z nią, omówienie istotnych problemów np. uzależnienia, przewlekła choroba i ich wpływ na

przebieg i sposób postrzegania danej sytuacji, omówienie pomocy medycznej czy psychoterapeutycznej, itp.),

- sytuacji socjalno-bytowej (finansowej, mieszkaniowej, zawodowej),

- prawnych aspektów,

- sytuacji dzieci (czy są, w jakim wieku, jaka jest ich wzajemna relacja).

Obraz diagnostyczny będzie uzupełniony informacjami zebranymi z innych źródeł (pomocy społecznej, policji, kuratorów, rodziny, itp.).

Diagnoza indywidualna obejmuje: 2 spotkania diagnostyczne (po 1,5 godziny) poprzedzające wejście do grupy, dwa spotkania konsultacyjne w trakcie trwania programu i jedno spotkanie konsultacyjne na zakończenie programu. Dla każdego uczestnika przeznaczono na każde spotkanie diagnostyczne czy konsultacyjne 1,5 godziny.

1.2. Działania korekcyjno - edukacyjne (indywidualne i grupowe).

Działania edukacyjno-korekcyjne mają na celu edukację i korektę niepożądanych zachowań sprawców przemocy. Prowadzone są w formie zajęć grupowych i indywidualnych:

1. Prowadzenie grupy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych – 15 spotkań po 3,5 godziny,
2. Prowadzenie indywidualnych konsultacji – 2 spotkania indywidualne (po 1,5 godziny) przed realizacją programu, podczas trwania programu i jedno na zakończenie programu.
3. Indywidualne konsultacje mają na celu: weryfikację indywidualnego planu terapii, konsultacje w ramach problemów, które pojawiły się u uczestnika, udzielanie informacji na temat metod wsparcia i pomocy terapeutycznej i nieterapeutycznej w problemach zgłaszanych przez uczestnika. Spotkanie konsultacyjne na zakończenie programu ma celu omówienie i podsumowanie realizacji indywidualnego planu pracy przez uczestnika.

1.3. Realizatorzy programu

Zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat. Program zakłada współpracę i wspólny wysiłek przy jego realizacji różnych podmiotów: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie, ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu żyrardowskiego (Żyrardów, Mszczonów, Puszcza Mariańska, Wiskitki, Radziejowice), Policji, Prokuratury, Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Żyrardowie, kuratorów sądowych, placówek ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych a także innych podmiotów i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołów

interdyscyplinarnych czy grup roboczych w kierunku zmobilizowania znacznej części sprawców przemocy do współpracy.

1.4. Adresaci programu

Adresatami programu są osoby stosujące przemoc w rodzinie w powiecie żyrdowskim, w tym:

- osoby zobowiązane przez Sąd do udziału w zajęciach, wobec których Sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary, zobowiązując ich do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- osoby zmotywowane przez kuratorów bez formalnego obowiązku udziału w zajęciach,
- osoby motywowane przez instytucję prowadzącą Niebieskie Karty,
- osoby, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- osoby, które chcą wziąć udział w programie z własnej inicjatywy, na skutek kryzysu, jaki pojawił się w ich życiu.

Proponowany program przeznaczony jest dla sprawców przemocy (osób dorosłych). Uczestnictwo w programie nie ogranicza dostępu ze względu na wykształcenie. Wskazane jest jednak, żeby osoba u której podczas wstępnego spotkania rozpoznano problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających lub substancji psychoaktywnych ukończyła podstawowy program terapii w tym zakresie przed rozpoczęciem programu korekcyjno-edukacyjnego.

Do Programu nie przyjmuje się:

- osób chorych psychicznie,
- osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków lub hazardu z wyłączeniem osób, które przeszły lub są w trakcie podstawowego cyklu terapii uzależnień,
- skazanych prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- osób nie posiadających pełnej zdolności do czynności prawnych i nie korzystających z pełni praw publicznych.

Nabór uczestników do Programu pozostaje w ścisłej współpracy z instytucjami lokalnymi funkcjonującymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu żyrdowskiego.

Zajęcia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie będą prowadzone w miejscu, w którym nie są realizowane żadne programy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

1.5. Zasady realizacji programu:

1. Czas trwania programu ok. 5-6 miesięcy od pierwszego spotkania diagnostycznego i będzie uzależniony od potrzeb jego uczestników i celów programu (uczestnik kończy zajęcia jeśli wywiąże się z zawartego kontraktu i będzie realizował indywidualny plan pracy). Dla każdego uczestnika programu przewidziano nie mniej niż 60 godzin.
2. Realizacja programu zaczyna się od spotkania diagnostycznego. Z każdym uczestnikiem programu zostanie spisany kontrakt obejmujący normy, zasady i prawa obowiązujące uczestników i realizatorów programu.

Kontrakt zawiera:

- formalne wymogi systematycznej obecności na zajęciach wraz z określeniem sankcji za uchylenie się od udziału w programie,
- zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi,
- zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania alkoholu i zażywania substancji psychotropowych,
- obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego i zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
- uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy w rodzinie.

Ponadto kontrakt będzie zawierać informacje o monitorowaniu sytuacji rodzinnej i zachowaniach uczestnika Programu.

3. Osoby prowadzące oddziaływania korekcyjno-edukacyjne muszą posiadać kwalifikacje zgodne z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 50, poz. 259).
4. Zasady prowadzenia i przechowywania dokumentacji, ochrony danych osobowych, list obecności: w czasie trwania programu dokumentacja jest przechowywana przez prowadzących i będzie zabezpieczona przed dostępem osób trzecich. Po zakończeniu programu dokumentacja zostanie przekazana do organizatora i koordynatora programu, tj. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie.
5. Zajęcia dla sprawców przemocy realizowane będą przez 2 osoby (kobietę i mężczyznę), co jest korzystne zarówno dla prowadzących, jak i dla uczestników, ponieważ relacje między prowadzącymi mogą być dla uczestników przykładem komunikacji personalnej.

1.6. Kryteria kwalifikowania uczestników do udziału w programie

Uczestnicy do udziału w programie zgłaszają się indywidualnie i indywidualnie ustalają termin pierwszej wizyty diagnostycznej. Realizacja programu jest poprzedzona spotkaniem uczestników programu z pracownikami instytucji (sąd, ośrodek pomocy społecznej, Policji, Sądu, kuratorów, itp.), na którym zostaną zaprezentowane główne cele i działania zaproponowane w programie i przedstawione zostaną osoby, które prowadzą program. Zakłada się, że główną grupę odbiorców będą stanowić osoby kierowane przez sąd (zawieszenie kary, skierowanie od kuratora), dlatego też ważne jest utrzymanie i podtrzymanie ścisłej współpracy z sądem w tym zakresie. Przewidziana liczba osób zakwalifikowanych do programu ok. 8 osób uczestniczących w grupie o charakterze zamkniętym. Kryteria zakończenia programu zawarte będą z uczestnikami w kontrakcie. Uczestnik otrzyma zaświadczenie o ukończeniu programu tylko po wywiązaniu się ze wszystkich ustaleń kontraktowych.

1.7. Realizacja programu

1.7.1. Czas realizacji programu

Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie na terenie powiatu żyrardowskiego będzie realizowany w latach 2022 – 2025. Zakłada się jedną edycję programu w danym roku kalendarzowym.

1.7.2. Sposób i formy realizacji programu

Program realizowany będzie przez okres 6 miesięcy w danym roku kalendarzowym w łącznym (maksymalnym) wymiarze 60 godzin. Zajęcia prowadzone będą w formie 52,5 godzin zajęć grupowych i 5 spotkań indywidualnych, tzw. kwalifikacyjnych w wymiarze 7,5 godziny (po 1,5 godz. każde). Szczegółowy harmonogram zajęć indywidualnych i grupowych zostanie uzgodniony z trenerami prowadzącymi program.

Formy pracy na zajęciach podczas trwania programu to:

- 1) 5 spotkań indywidualnych po 1,5 godz. z każdym uczestnikiem programu, łącznie 7,5 godzin,
- 2) 1 spotkanie grupowe, w tygodniu, czyli 15 zajęć prowadzonych przez 3,5 godziny, łącznie 52,5 godziny.

Podczas spotkań indywidualnych trener przeprowadzi wstępną diagnozę cech osobistych uczestników istotnych w pracy korekcyjnej poprzez:

- rozpoznanie i analizę sytuacji rodzinnej, zawodowej, związanej ze stosowaniem przemocy przez uczestnika,
- wywiad z uczestnikiem programu.

1.8. Finansowanie programu

Głównym źródłem finansowania zadań wynikających z realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie będą środki z budżetu państwa co wynika z art. 6 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249).

1.9. Monitoring programu

Zgodnie z § Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne: „przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie objęte są działaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi prowadzonymi przez powiat lub podmioty, którym powiat zlecił realizację prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych” (Dz. U. z 2011 r. Nr 50 poz. 259).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie we współpracy z trenerami oraz instytucjami właściwymi miejscowo dla uczestnika Programu będzie prowadzi ewaluację i monitoring Programu oraz jego efektów. Monitoring będzie prowadzony w trakcie programu (przebieg), jak i po jego zakończeniu (efekty realizacji programu), a wyniki działań wykorzystywane będą w pracach nad doskonaleniem i upowszechnianiem dalszych metod oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych.

System monitorowania obejmuje:

- a) w trakcie programu:
  - weryfikację postępów uczestników poprzez listy obecności, indywidualne karty przebiegu Programu,
  - weryfikację sytuacji rodzin osób stosujących przemoc w rodzinie (poprzez kontakt telefoniczny oraz bezpośrednie spotkania w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie z członkami rodzin osób stosujących przemoc w rodzinie);
- b) po zakończeniu Programu:
  - min. raz na pół roku pozyskanie informacji dla jednostki realizującej Program o funkcjonowaniu sprawcy oraz kontakt z osobami pokrzywdzonymi przemocą – w okresie do roku po realizacji programu (informacje pozyskane np. w kontakcie telefonicznym we współpracy z innymi instytucjami lub członkami rodzin).

Monitorując Program będziemy szukać odpowiedzi na pytania:

- czy podejmowane działania prowadzą do osiągnięcia celu finalnego,

- czy program wymaga przeformułowania działań,
- czy adresaci programu zachowują się zgodnie z oczekiwaniami.

Celem monitoringu jest sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców i rodzin osób stosujących przemoc. Do oceny skuteczności działań programowych niezbędna jest współpraca z partnerami programu, szczególnie tymi, którzy realizują programy przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie żyrdowskim.

2. Ewaluacja Programu:

- na etapie wstępnym:
  - a) analiza merytorycznej zawartości programu, pod kątem realizacji określonych wcześniej celów,
  - b) ankieta ewaluacyjna dla uczestników dotycząca postaw wobec przemocy,
- po jego zakończeniu:
  - a) ocena sytuacji sprawcy przemocy do 1 roku po realizacji programu (co pół roku),
  - b) ankieta ewaluacyjna dla uczestników dotycząca postaw wobec przemocy,
  - c) spotkanie ewaluacyjne realizatorów programu na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie podsumowujące podjęte działania.

Ewaluacji poddane będą:

- uczestnictwo w programie (liczba osób zgłoszonych, a liczba osób, które zakończyły program),
- stopień zmiany zachowań i postaw uczestników zajęć (liczba zgłoszonych osób i liczba osób, które ukończyły program),
- ocena zajęć realizowanych w programie (ocena korzyści uczestnictwa w programie, ocena proponowanych treści, sposobu przekazywanych treści).